

AMERİKAN SİYASETİ ÜZERİNE YEDİ TEZ

Dylan Riley & Robert Brenner

Çeviri: Emre Yeksan - Sunuş: Mustafa Görkem Doğan

2008 finansal krizinden beri küresel kuzeydeki siyasal bölünmelerde İkinci Dünya Savaşı sonrasında yerleşik ayrımlarının neredeyse bütünüyle berhava olduğu giderek daha çok açığa çıkıyor. Başka pek çok ülkede aynı partinin çatışan iki hizbi olabilecek iki partili sistemiyle ABD’de bile Trump gibi, Sanders gibi figürler ana akımda siyasette öne çıkıyor. Bernie Sanders kırk yıldan uzun zamandır Amerikan siyasetinde var olan bir isimken 2016 ön seçimlerindeki beklenmeyen çıkışı, arkasındaki canlı onların deyimiyle “ilerici” kitle seferberliğiyle yakından bağlantılı. Occupy Wall Street sonrası ABD’nin büyük şehirlerini ve pek çok kampüs kasabasını saran bu hareket bir yandan Amerikan Demokratik Sosyalistleri örgütünü ABD tarihinin en kitlesel sosyalist yapısı haline getirirken çok pragmatik bir tavırla Demokrat Partiye sızıp onu daha sosyal adaletçi bir çizgiye çekmek için de uğraşıldı, bunun sonucunda AOC gibi karakterler Demokratların küllüğü koysa seçtireceği seçim çevrelerinden ortaya çıktı ve sol siyasetin yükselen yıldızı oldular. Siyasal alanın dışında işçi mücadeleleri alanında da son yıllarda kuvvetli bir canlılığın olduğunu teslim etmek gerekiyor. Cihan Tuğal Kautsky’nin Dönüşü başlıklı bir yazısında ABD’deki bu hareketi Yeni Kautskycilik diye tanımlıyordu.

Fakat odadaki fil ortada duruyor bu bahsettiğimiz dönemde güvencesiz çalışan eğitimsiz kesim artan oranda sağa oy vermeye, Trumpçılık benzeri fenomenlerin kitle tabanını oluşturmaya başladılar. Zaten sevgili Emre Yeksan’ın çevirdiği bu yazı da daha ilk paragrafında bu tespitle başlıyor. “Cumhuriyetçiler üniversite mezunu olmayan beyaz erkeklerin yüzde yetmişden fazlasının oyunu aldılar” Bu ABD’ye özgü bir durum da değil, Batı Avrupa’ya dair pek çok ampirik seçim çalışması mavi yakalılarının kuvvetli sosyal demokrat parti geleneği olan ülkelerde bu partilerle sağ popülist partiler arasında yarı yarıya bölündüğünü, böyle bir geleneğin olmadığı ülkelerde ise bu oranların sağ popülist partiler lehine daha da yükseldiğini gösteriyor. Yeni sol partilerse yüksek eğitilmiş bir kesim dışında kimseden oy alamıyor. Bu durum şaşkıncı değildir neoliberal küreselleşme küresel kuzeyde önemli bir sanayisizleşme yarattı bunun ilk eldeki mağdurları Keynesçi refah devletine alışık yerli mavi yakalılardı. 2008 finansal krizi ise esnek çalışma ile özgürleştiği yalanı satılan eğitilmişlerin de iktisaden okkanın altına gideceğini gösterdi, o kesimler siyasete ilgi göstermeye başlayınca olanları da ilk paragrafta aktardık.

ABD’de ilerici hareket açısından 2016’da umutlu bir çıkış varken, 2020’de Sanders’ın Biden’a ön seçimde kaybetmesi ve ardından gelişen COVID döneminin ardından bugün harekete iyimser havanın yok oluşu ve bölünme damga vurmaktadır. Bu bölünmeyi detaylarıyla anlatmak bu sunuşu başlı başına bir yazı yapar ama sunuşun amacına ulaşması için bu bölünmenin bir olayına değinmek gerekir. Makalenin yazarlarından Robert Brenner bu girişte bahsettiğimiz yükselişin bir nevi ideolojik kutbu Jacobin tarafından 2017 yılında hava çok olumluyken büyük bir şaşaaıyla çıkarılan Catalyst dergisinin iki editöründen biriyken bir yıl sonra merhum Mike Davis gibi yakın arkadaşlarının yüksek sesli protestosuna rağmen görevinden alındı. Bu bahsettiğimiz bölünmenin erken bir semptomuydu.

Yeni Kautskycilik mevzusuna dönelim, Kautsky deyince bizlerin aklına önce Birinci Dünya Savaşı'nın ve sonrasının Kautsky'si geliyor, oysa o devirden yirmi yıl önce Marksizm'in papası diye selamlandığı sırada SPD'yi Alman İmparatorluğu'nun her sanayi teşekkülünde örgütlü ve bu örgütlülüğü parti için oya çeviren mükemmel mekanizmanın kuramcısı olarak selamlanıyordu. İşte Demokrat Partiye sızma girişimini destekleyenlerin de aklında böyle bir tahayyül vardır. İmparatorluğun işçi partisini kurup sosyal adaletçi bir devletin inşası mücadelesinde sağlam bir siyasal dayanak oluşturmak. Tam da bu yüzden New Deal dönemi Demokrat Partisinin bir işçi sınıfı partisi olduğu anlatısı Matt Karp gibi New Deal tarihçileri tarafından sıkça iddia edilmektedir ve bu tür yazıları Jacobin'de sıkça görebilirsiniz. Entrysmlerini bir nevi partiyi özüne döndürmek olarak pazarlayan bu kesim partiye şu an yön veren siyaseti de kimlik siyaseti olarak küçümsemekte, kendi pozisyonlarını da sınıf siyaseti olarak imlemektedirler.

Brenner'ın 2008 finansal çöküşünden beri daha kopuşçu bir mücadele çizgisini savunduğu biliniyor. Nitekim Occupy dönemecinde medyanın kameralarını çevirdiği Zucotti Parkla hemen hemen aynı zamanda Oakland'daki işgal çabası gibi girişimleri beğenmesi de bilinir. Onun bu tavrına yol açan kapitalist kriz tespitini, genel sınıf analizini ve kapitalizm tarihi okumasını benimsemeden hatta hatalı bularak da Dylan Riley ile yazdığı bu yazıda Amerikan Yeni Kautskyciliğinin kimlik siyaseti sınıf siyaseti ayrımının temelsizliğini gösterip her siyasetin temelini maddi çıkarlarda olduğunu iddia etmesinin ilgi çekici olduğunu teslim edebiliriz.

Türkiye'den farklı olarak COVID sırasında kapanma meselesi ABD'de çok sert tartışıldı ve solu ortadan olmasa da böldü. Kampüs Marksistlerinin pek çoğu dâhil genel kesim, diğerlerinin aşağılamak için Lockdown Left (Kapanma Solu) dediği, "bilimci" taraftaydı. Bunlar Fauci türü egemen sınıf aparatlarının unvanlarına sıradan bir işçinin içgüdüsel olarak herhangi bir patron temsilcisine göstereceği güvensizliği göstermiyordu. Bu süreç diplomasız yerli yoksullarla solun arasını iyice açtı. Yazıda ima edilen üniversite mezunu olmayan beyazların amerikan pasaportlarına sarıldığı gibi diplomalarına sarılan okumuş güvencesizlerin arasındaki ayrım ve neoliberal küreselleşmenin yarattığı genel mülksüzleşme ortamında bu "ayrıcılık" siyasete müdahale edip yoksullaşıp iktidarsızlaşmalarını diğer ezilen kesimi şeytanlaştırıp engellemeye çalışan eğilimi, yani mülksüzler arası ayrımları sihirli bir sınıf siyaseti söylemiyle ortadan kaldırılamayacağı uyarısı da dikkate değerdir. Başka yerlerde olduğu gibi Amerika'nın Demokratik Sosyalistleri de sınıf dediler diye işçi hareketinin peşlerine düşeceğini sanmamalı.

Tüm bunların Türkiye ile ne ilgisi var denebilir. Türkiye'de siyasal muhalefetin en canlı damarı olan Kürt Hareketinin bir muadili ABD'de yok bu çok temel bir fark. Bununla birlikte Türkiye de mülksüzleri arasında önemli bir polarizasyon olan bir ülkedir. Gezi imgeleri paylaşan sosyal medya hesaplarının Soma'da kime oy vermişler diye çakma sarkastik çıkışlarına alıştık. Cumhuriyet İttifakı iktidarı döneminde bu sosyalist sola sirayet etmiş bir tutum olmayabilir ama Millet İttifakı başa gelirse bu durumun hızlıca değişmesine tanık olabiliriz. Üstelik CHP'ye muhabbet, ortada CHP'ye katılma türü bir öneri olmasa da, oranın reformistlerinin Demokrat Parti'ye muhabbetine benzetilebilir. İyi okumalar.

AMERİKAN SİYASETİ ÜZERİNE YEDİ TEZ

ABD'de 2022 ara seçimlerini takip eden haftalarda Demokrat Partiye yakın entelektüel çevrelerin ruh hali, tedirgin bir bekleyişten coşkulu bir kutlama havasına doğru çılgınca savruldu. Cumhuriyetçiler lehine büyük kongre çoğunlukları sağlayacak bir 'kırmızı dalga'ya¹ ilişkin endişe verici uyarılar yerini demokrasinin kurtuluşuna dair sevince bıraktı. Aslında sonuçlar oldukça karmaşıktı. Cumhuriyetçiler Temsilciler Meclisi'ni az bir çoğunlukla ele geçirirken, Demokratlar Senato'daki zayıf hakimiyetlerini korudular. Cumhuriyetçiler Florida'yı silip süpürdü ve New York'taki bir avuç seçim bölgesini de kendi lehlerine çevirdi. Doğum kontrolü konusundaki kampanyalar açısından oldukça iyi bir akşam yaşandı, ancak yapılan bir araştırmaya² göre Demokratlar üniversite mezunu olmayan beyazlar arasında çok kötü bir performans sergilemeye devam etti ve Cumhuriyetçiler üniversite mezunu olmayan beyaz erkek seçmenin yüzde 70'inden fazlasının oyunu aldı.

Popülaritesi son derece düşük bir Başkan ve yüksek enflasyon ortamına rağmen Cumhuriyetçilerin beklenenden daha zayıf bir performans sergilemesine dair çeşitli açıklamalar getirildi. Öne çıkan iddialar arasında Trump'ın desteklediği birçok ismin 'aday niteliğinin' düşük olması; Yüksek Mahkeme'nin bu yaz Dobbs-Jackson davası kararıyla kürtaj hakkının anayasal güvencesini ortadan kaldırması ve -yüzde 27 ile- genç seçmenler arasında katılımın nispeten yüksek olması yer alıyor. Tüm bu hususların bazı makul yanları olmakla birlikte, bu tespitler asıl meseleyi gözden geçiriyor. Amerikan siyaseti son yirmi yılda birikim rejimindeki derin yapısal dönüşümlerle bağlantılı olarak tektonik bir değişim geçirmiştir. Bu dönüşümler henüz yeterince incelenip kavramsallaştırılmadı; ara dönem seçimlerinin bu beklenmedik sonuçları böylesi bir tahlil için iyi bir fırsat sunuyor.

Bu makalede ortaya koyacağımız şey tamamlanmış bir iddia değil, ampirik kanıtlarla desteklenen ve bahsedilen kritik soruların daha fazla tartışılmasını teşvik etmeyi amaçlayan yedi maddelik bir tezler dizisidir. Bu doğrultuda, mevcut konjonktürün kısa bir değerlendirmesi ve kullanılan terimlerin tanımlanması ile başlıyoruz.

-1-

Yirminci yüzyılın büyük bölümünde ABD siyasi partileri ekonomik kalkınmayı teşvik edecekleri, iş olanaklarını genişletecekleri ve kamu mallarına yatırım yapmak için gelir yaratacakları vaadiyle işçi sınıfı seçmenlerine hitap eden farklı sermaye koalisyonlarını temsil ettiler. Bu, partilerin sandıktaki başarısını belirleyen 'rızanın maddi temeli' idi: savaş sonrası yaşanan uzun canlanma döneminde çoğu kapitalist demokrasiyi şekillendiren siyasetin, buraya özgü bir versiyonuydu bu. ABD'de bu durum seçimlerde önemli dalgalanmalara ve kazanan taraf için büyük kongre çoğunluklarına imkan verdi: 1956'da Eisenhower, 1964'te Johnson, 1972'de Nixon. Bu siyasi manzara bugün ortadan kalkmış durumda. 1990'lardan itibaren ve kesin olarak da 2000'den bu yana Cumhuriyetçi ve Demokratların iktidarı çok ufak farklarla el değiştiriyor. Seçim kazanmak artık yüzgezer

¹ Bu tabir Cumhuriyetçi Parti lehine, partinin rengi olan kırmızıyla tanımlanan, farkın büyük olduğu bir seçim zaferi beklentisini ifade ediyor. (ÇN)

² 'Exit Polls 2022', NBC News, kaynak: National Election Pool, 7 December 2022 tarihinde erişildi.

geniş bir merkeze hitap etmekten ziyade, seçime katılım oranlarına ve birbirine çok yakın boyutlarda ama keskin biçimde ayrılmış seçmen kitlelerinin harekete geçirilmesine bağlı.

Bu yeni seçmen yapısı yeni bir birikim rejiminin yükselişiyle ilişkili: bunun adına siyasi kapitalizm diyelim. Siyasi kapitalizmde, getiri oranının temel belirleyicisi üretken yatırımdan ziyade kaba siyasi güçtür. Bu yeni birikim biçimi, bir dizi yeni 'siyaset yoluyla oluşturulmuş vurgun'³ mekanizmasına dayanıyor. Bunlar arasında artan bir dizi vergi indirimi, kamu varlıklarının kelepir fiyatlarla özelleştirilmesi, borsa spekülasyonunu teşvik etmek için niceliksel gevşemeyle birlikte fazla düşük faiz oranları ve en önemlisi, doğrudan özel sektöre yönelik, bir kısmı daha geniş nüfus kesimlerinin de payına düşen devasa devlet harcamaları yer almakta: Bush'un Reçeteli İlaç Yasası, Obama'nın Uygun Bakım Yasası, Trump'ın Cares Yasası, Biden'in Amerikan Kurtarma Planı, Altyapı ve Çip Yasaları ve Enflasyon Azaltma Yasası⁴. Tüm bu artı değer elde etme mekanizmaları açık ve net bir şekilde siyasidir. Tesis, ekipman, işgücü ve kullanım değeri üretecek girdilere yapılan yatırımlar temelinde değil, daha ziyade siyasete yapılan yatırımlar temelinde getiri sağlamaktadırlar⁵. Bu yeni yapı Piketty'nin temel bulgusunun esas kaynağıdır: sermayenin getiri oranının artık büyüme oranını geride bıraktığı tespiti. (Her ne kadar kendisi, bize göre yanlış bir şekilde, bunu istisnai 'uzun canlanma'⁶ döneminden sonra kapitalist normalliğe dönüş olarak sunsa da.)⁷

Siyasi kapitalizmin yükselişi siyaseti köklü biçimde yeniden yapılandırdı. Bu yeni durum seçkinler düzeyinde, baş döndürücü seviyelerde kampanya harcamaları ve geniş ölçekte açık yolsuzlukla bağdaştırılıyor. Kitlesele düzeyde ise bu, önceki hakim düzenin çözülmesiyle ilişkili. Çünkü sürekli olarak düşük ya da hiç büyüme olmayan bir 'kronik durgunluk' ortamında partiler artık büyüme programları temelinde faaliyet gösteremezler. Dolayısıyla klasik anlamda bir 'sınıf uzlaşması'nın yürütücüsü olamazlar. Bu koşullarda, siyasi partiler üretimi koalisyonlardan ziyade temelde mali koalisyonlar haline gelirler. Bu koalisyonların nasıl işlediğine dair hipotezlere geçmeden önce, sınıf analizi için kullandığımız terimlere açıklık getirelim.

-2-

Bizim görüşümüze göre sosyal sınıflar, sömürü ilişkileriyle birbirine bağlanan yapısal konumlardır. Egemen sınıf, tâbi sınıfın fiili emek arzını ondan alır, yani onu 'sömürür'. Bu fiili

³ Robert Brenner, 'Introducing Catalyst', Catalyst, Bahar 2017, p. 11.

⁴ Luigi Zingales'in A Capitalism for the People (Halk için Kapitalizm) adlı kitabı bu olguya ilişkin mükemmel açıklayıcı bilgiler içeriyor: Tarım devi Archer-Daniels-Midland'ın kârının yüzde 43'ü mısır şurubu ve etanol gibi devlet destekli ürünlere bağlı, buna mukabil Federal yasa tasarılarındaki ödenek sayısı 1982'de 10 iken 2005'te 4,128'e yükseldi. Zingales ayrıca, 'vergi mükelleflerinin sırtından para kazanmak için siyasi bağlantılarını kullanan' devasa özel tekeller olarak tanımladığı mortgage devleri Fannie Mae ve Freddie Mac'in işleyişine dair canlı bir anlatım sunmakta: Luigi Zingales, A Capitalism for the People: Recapturing the Lost Genius of American Prosperity, New York 2012, pp. 44, 79, 45.

⁵ Lobciliğin dramatik bir şekilde yoğunlaşması, elbette feodal öncülünden farklı, ancak yine de oldukça ayırt edici bir 'siyasi birikim' biçimi olarak anlaşılabilir.

⁶ 2. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan ekonomik genişleme süreci. (ÇN)

⁷ Thomas Piketty, Capital in the Twenty-First Century, Cambridge ma 2014, pp. 449– 450. Piketty, 2012'den sonra sermayenin getiri oranının büyüme oranını önemli ölçüde geride bıraktığını gösteriyor ancak bu tersine dönüşün anlamını tam olarak açıklamıyor.

emek arzı, egemen sınıfın toplumsal artık⁸ üzerindeki kontrolünün temelini oluşturur ve bu da ona söz konusu toplumun genel gelişim dinamiğini belirlemede öncü bir rol kazandırır. Farklı sınıf yapıları, egemen sınıfların kendilerine tâbi olanların emek arzını elde etmesine yönelik, niteliksel olarak birbirinden ayrılan yollardan ortaya çıkar. Örneğin, kapitalizmde üretim araçlarının sahipleri tipik olarak işgücünü -çalışma kapasitesini- piyasadan satın aldıktan sonra üretim sürecinde işçilerden emek arzı elde ederler. Buna karşılık, feodalizmde, lordlar tipik olarak emek arzını fiili üretim sürecinde değil, bunun sonrasında, zor ya da tehdit yoluyla elde ederler. Bu genel değerlendirmelerden birkaç çıkarım yapılabilir.

İlk olarak, bize göre 'sınıf analizi'nin amacı, tüm sosyal düzenin sinirsel merkezini, bu düzenin aşılabilmesi amacıyla tespit etmektir. Bu nedenle, merhum Erik Olin Wright'ın dediği gibi, bir 'sosyal tabakalaşma' teorisi ya da 'yaşam şanslarının' sosyal haritasını çıkarmak için tasarlanmış bir prosedür değildir. Aslında, ana akım sosyal bilim kategorileri bunu yapmakta sınıf analizinden çok daha başarılıdır. Olin Wright'ın çalışması, mülkiyet, otorite ve uzmanlık kriterlerine göre düzenlenmiş 'sınıf haritasının', sınıfın ne olduğuna dair temel Marksist teoriyle (sömürü ilişkilerinin oluşturduğu birbirine kenetlenmiş konumlar kümesi) ilgisiz olması nedeniyle, bunun zımni bir itirafını oluşturmaktadır⁹. Dolayısıyla, özellikle kapitalist koşullar altında, işçi sınıfı içinde 'yaşam şansı', gelir ve yaşam tarzı açısından büyük farklılıklar olabilir. Aslında, işlerin normal seyrinde, gerçek sınıf ilişkilerinin çoğu zaman çoğu sosyal aktör için gündelik bir gerçeklik olarak neredeyse görünmez olmasını bekleriz.

İkincisi ve bununla bağlantılı olarak, bizim kullanımımızda 'sınıf siyaseti' ifadesi, mevzubahis sınıf yapısındaki temel sömürü ilişkisinin siyasallaştırılması anlamına gelmektedir. Kapitalist toplumda bu, ücretli emek / sermaye ilişkisinin siyasallaşması ve özellikle de toplumsal artığın nasıl değerlendirileceği üzerinde siyasi kontrol sağlama çabası demektir. Bu anlamda sınıf siyaseti nadir bir olaydır; aşağıdaki Birinci Tez'de açıklandığı gibi, ileri kapitalist toplumlarda çoğu siyaset sınıf dışı siyaset olma eğilimindedir. Sonuç olarak iddiamız, ileri-kapitalist dünyada yeni bir sömürü yapısının ortaya çıkma sürecinde olduğudur; buna göre, 'siyasi olarak tasarlanmış yukarı doğru yeniden dağıtım' ilişkileri etrafında şekillenen yeni bir sınıfsal yapının ortaya çıkışına da tanıklık ediyor olmalıyız. Bu yeni sınıf ilişkilerini, mali koalisyonlar ve statü grupları kavramlarını kullanarak kısa ve ayrıntısız bir şekilde karakterize etmeye çalıştık. Özgünlüklerini kavramak için, güncel durumu teorik ve tarihsel olarak doğru bir perspektife yerleştirmemiz gerekiyor.

-3-

Birinci Tez. 1990'lardan bu yana sınıfsal olmayan, ancak güçlü bir şekilde maddi olan yeni bir siyaset ortaya çıkmıştır. ABD siyaset sahnesi uzun zamandır son derece paradoksal bir görünüm sergilemektedir: her ne kadar tümüyle sınıf tarafından yapılandırılmış olsa da, 'sınıf siyasetinin' neredeyse tamamen yokluğuyla dikkat çekmektedir¹⁰. Partiler üst düzeylerde

⁸ Bu kavram, toplumsal üretim fazlasının toplamını işaret ediyor. (ÇN)

⁹ 'Yaşam şansı' olarak sınıf ile Marxçı anlamda sınıf arasındaki farkın mükemmel bir açıklaması için bkz. Erik Olin Wright, 'The Shadow of Exploitation in Weber's Class Analysis', *American Sociological Review*, vol. 67, no. 6, 2002. Bekleneceği üzere, nüfusu sınıf yerine mesleğe göre bölmek 'yaşam şansları' hakkında çok daha doğru bir açıklama sunmaktadır; örneğin bkz. Kim Weeden and David Grusky, 'The Case for a New Class Map', *American Journal of Sociology*, vol. 111, no. 1, July 2005.

¹⁰ Mike Davis'in on dokuzuncu yüzyılın sonlarından bahsederken ifade ettiği gibi, 'Amerikan toplumsal yapısının giderek proleterleşmesi, kültürel ya da siyasi bir kolektivite olarak işçi sınıfının homojenleşmesine yönelik eşit bir eğilimle örtüşmemiştir. Toplumsal emek sürecindeki farklı

sermayenin farklı fraksiyonlarına hizmet ederken, tabanlarında da işçilerin farklı fraksiyonlarına yönelmişlerdir. Dolayısıyla, Cumhuriyetçi Parti de Demokrat Parti de birer 'işçi sınıfı partisi' değildir ya da hiçbir zaman öyle olmamışlardır; bu partileri sermayenin partileri olarak yorumlamak doğrudur. Ancak bu temel yönelime rağmen, her ikisi de 'sadece kendi emek gücüne sahip olanların' maddi çıkarlarına hitap etmeye çalışmak zorundadır, çünkü bu kesim Amerikan nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Seçim siyasetinde rekabet eden her parti bir dereceye kadar işçi sınıfının çıkarlarına yanıt vermek zorunda kalır. Kimlik siyaseti ve 'post-materyal değerler'den bahsedilmesine rağmen, ABD siyasetinin net bir maddi kitle tabanı vardır. Ancak burada olan bir sınıf siyaseti değildir, çünkü doğal olarak Demokratlar da Cumhuriyetçiler de ne kendilerine oy veren çok sayıda işçiyi sermayeye karşı harekete geçirmeye çalışırlar; ne de özellikle 'siyasi kapitalizm' çağında sermaye üzerinde etkili bir siyasi kontrol uygulamaya çalışırlar. Dolayısıyla, bizim formülasyonumuzda, işçi sınıfı siyaseti olmayan bir maddi çıkar siyaseti söz konusudur.

Bu yorum, işçi sınıfı siyaseti, sınıf yapısı ve sınıf oluşumu arasındaki ilişkiye dair belirli bir anlayışa dayanmaktadır. Kapitalizmde var olan sınıfsal yapının sınıf siyasetini belirlemede yetersiz kaldığını savunuyoruz. Kapitalizm altında sömürü ilişkilerinin yapısına içkin olan bu yetersiz belirleme, tarihsel nedenlerden dolayı ABD'de özellikle akut hale gelmiştir ve bu tarihsel nedenlerden ikisi vurgulanmaya değerdir: 1870'lerden itibaren Güney'de ırksallaştırılmış bir emek kontrol sisteminin ortaya çıkması ('Jim Crow yasaları') ve 'etnik' tabakalaşma için bir temel oluşturan kitlesel göç hareketleri.

-4-

En soyut düzeyde, kapitalizm altında ekonomik çıkarlarının peşinde koşan işçiler iki ana strateji arasında seçim yapabilirler: bireyci ve sınıf işbirlikçi tavır ya da sınıf temelli kolektif eylem¹¹. Bazı açılardan en doğal strateji olan ilki aracılığıyla işçiler, 'özel meta' olan emek gücünün sahipleri olarak çıkarlarının peşine düşerler. Bunun pek çok biçimi olabilir; ancak temelde, sınıf dışı tüm işçi maddi çıkar politikaları, özel temellük sistemi içinde ücretleri ve iş fırsatlarını iyileştirmeye odaklanır. Bu işçi sınıfının 'sınıf siyaseti' değildir, çünkü bu siyasette işçiler ne bir sınıf olarak hareket ederler ne de kendilerini bir sınıf olarak görürler. Bu sınıf dışı siyasetin bir kutbunda işverenle toplu pazarlıklar, diğer kutbunda ise göçmen karşıtı ve ırkçı siyaset yer almaktadır. Görece yüksek eğitilmiş geniş bir işçi kitlesine sahip olan günümüz ABD'sinde, üniversite diplomasının ve buna dayalı liyakatin değerinin savunulması da yaygın bir sınıf dışı stratejidir. Emeğin değerini korumak için örgütlenen işçi sınıfının çeşitli fraksiyonları, Weber'in 'statü grupları' olarak adlandırdığı şekilde bir araya gelme ve rekabeti yönetmek için siyasi-ideolojik araçlar kullanma eğilimindedirler. Bu siyaset biçimi işçileri parçalama ve birbirlerinden izole etme amacını taşır.

Alternatif ise işçi sınıfının 'sınıf siyaseti'dir. Bir sınıf stratejisi izleyen işçiler, yeniden dağıtım taleplerini, işçiler tarafından üretilen ve sermaye tarafından el konulan toplumsal artık üzerinde siyasi kontrol sağlamaya yönelik daha geniş bir girişimle ilişkilendirirler. Ayrıca

konumlara dayanan tabakalaşmalar, işçi sınıfı içindeki köklü etnik, dini, ırksal ve cinsel karşıtlıklarla pekiştirilmiştir. Davis, Amerikan istisnacılığının materyalist bir versiyonu olarak okunabilecek bir açıklama sunuyor: Mike Davis, 'Why the us Working Class Is Different', nlr i/123, September–October 1980, s. 15.

¹¹ Robert Brenner, 'The Paradox of Social Democracy: The American Case', Mike Davis, Fred Pfeil ve Michael Sprinker, eds, The Year Left: An American Socialist Yearbook, New York 1985, s. 39.

kendilerini sınıflara bölünmüş bir toplumda bir sınıfın üyeleri olarak görürler. İşçi sınıfı siyaseti arayışı, dayanışma içinde hareket edecek büyük bir grup gerektirdiğinden, tek tek işçiler için her zaman risklidir. Bireyler için, emek güçlerinin satışından elde ettikleri getiriyi arttırmak amacıyla sınıf stratejisinden uzaklaşmak ve statü grubu yaklaşımını tercih etmek her zaman cazip ve çoğu zaman da son derece rasyoneldir. Bu arada, işçileri emek gücü satıcılarından oluşan bir 'patates çuvalı' olarak değil de bir 'sınıf' olarak bir arada tutabilecek tek mekanizma sınıf mücadelesidir. Dolayısıyla sınıf mücadelesinin önemi sadece emek ve sermaye arasındaki mücadelede değil, aynı zamanda doğası gereği yalıtılmış ve atomize olmuş emek gücü sahiplerini kolektif bir özneye dönüştürme, meta biçiminin katı kabuğunu kırma ve işçi sınıfını tarihsel bir özne olarak harekete geçirme mücadelesinde de yatar. Rosa Luxemburg'un 1905 Rus Devrimi'nden dersler çıkararak ifade ettiği gibi: "Proletaryanın yüksek derecede siyasi eğitime, sınıf bilincine ve örgütlenmeye ihtiyacı vardır. Tüm bu koşullar broşürler ve bildirilerle yerine getirilemez, ancak canlı bir siyaset okulu, mücadele ve mücadele içinde, devrimin sürekli seyri içinde yerine getirilebilir."¹² Kısacası, işçi sınıfının sınıf siyaseti sınıf mücadelesi bağlamında oluşur.

Bu anlamda işçi sınıfı siyaseti ABD tarihinde oldukça sıra dışı bir olay olmuştur. Yirminci yüzyılda sadece iki kısa dönemde görülmüştür. İlki 1934'ten 1937'ye kadar sürmüş ve 1935 yılında (1948'de yürürlükten kaldırılan) Wagner Yasası'nın kabul edilmesini sağlamıştı. İkincisi ise 1960'ların ortasından 1970'lerin başına kadar süren Oy Hakkı Yasası ve Büyük Toplum programlarını getirmişti. Ancak bu sınıf siyaseti atakları da hızla sönmüştü. Ortaya çıkardıkları reformist siyasi katmanlar sıradan insanlar için bazı maddi kazanımlar elde edebildi, ancak bu sadece savaş sonrası uzun canlanmanın elverişli ekonomik koşulları altında gerçekleşti. Bu durum ortadan kalkıp yerini uzun bir gerilemeye bıraktığında, bürokratik sendika liderleri ve Demokrat Partili politikacılar kitle tabanlarına sadece tavizler dayatabildiler.

-5-

2010'lardan bu yana sınıf mücadelesinde bir yükseliş var, ancak işçi sınıfı üyeleri çıkarlarının peşinden bir sınıf olarak değil, büyük ölçüde emek gücü sahipleri olarak gitmeye devam ediyor. Bu hiçbir şeyin değişmediği anlamına gelmiyor. Bir kere, artık sınıf-işbirlikçi ya da statü-grup siyasetinin izlenebileceği daha geniş bir taban yelpazesi var.¹³ Bu politikalar 1980'lere kadar genel olarak reformist ya da 'sosyal-demokrat' olarak tanımlanabilirdi -tüm sosyal-demokrat politikalar gibi ekonomik büyüme beklentisi üzerine kuruluydu. Ancak mevcut dönemin siyaseti büyüme umudu bile taşıyor. Bu, öncelikle farklı işçi grupları arasında sıfır toplamlı bir yeniden dağıtım politikasıdır. Sosyal demokrat siyasetten farklı olmasının nedeni bunun sınıf siyaseti olmaması değil -ki bu sosyal demokrasi için de aynı derecede geçerlidir-, büyüme siyaseti olmamasıdır. Dolayısıyla ABD'deki iki ana siyasi parti artık alternatif büyüme modelleri olarak değil, farklı mali koalisyonlar olarak ortaya çıkmaktadır: göçmen ve beyaz olmayan işçilerin gelirlerini alıp yeniden dağıtmayı amaçlayan MAGA siyaseti ve yüksek eğitimlilere doğru geliri yeniden dağıtmayı amaçlayan çok kültürlü neoliberalizm.¹⁴ Her ikisi de işçi sınıfını atomize etme ve parçalama eğilimindedir.

¹² Rosa Luxemburg, 'The Mass Strike, the Political Party and the Trade Unions' [1906], in Peter Hudis and Kevin B. Anderson, eds, *The Rosa Luxemburg Reader*, New York 2004, p. 182.

¹³ Brenner, 'The Paradox of Social Democracy', p. 85.

¹⁴ Dylan Riley, 'Faultlines', nlr 126, November–December 2020.

Bu kavramsal çerçeveyi akılda tutarak, ABD işçi sınıfının karakteri hakkında bazı temel bulgular sunalım. İlk yaklaşım olarak, işçi sınıfı temel toplumsal mal varlıklarıyla ilişkisi açısından kavramsallaştırılabilir. İşçiler, kira, kar payı veya faiz ödemelerinden gelir elde etmeyen herkeştir. Tablo 1'de görüldüğü üzere, hanelerin sadece yüzde 21'i gelir getiren mülk sahibidir (kendi ev sahipliği hariç) ve hanelerin yaklaşık yüzde 79'unun bu tür gelirlere erişimi yoktur. Bu verinin işçi sınıfının büyüklüğünü abarttığı düşünülebilir, zira belki de ne mal varlığı ne de ücret geliri olan büyük bir serbest meslek grubu vardır. Ancak Tablo İki'nin de gösterdiği gibi, hanelerin sadece yaklaşık yüzde 11'i herhangi bir serbest meslek gelirine sahiptir ve bunların çoğu şüphesiz örtük ücretli çalışanlardır. Bu iki kanıtı bir araya getirdiğimizde, işçi sınıfının niceliksel boyutu için bir alt sınır oluşturabiliriz. Serbest meslek geliri olan tüm hanelerin ana üretim araçlarının sahibi olduğunu ve ücretlere dayanmadığını varsaysak bile, ABD nüfusunun yüzde 68'i işçi sınıfından olacaktır. Dolayısıyla, bu genellik düzeyinde, Marx'ın on dokuzuncu yüzyıl işçi sınıfının kapitalist toplumun 'büyük çoğunluğunu' oluşturduğu iddiası doğruluğunu korumaktadır.¹⁵

Tablo 1: Faiz, kar payı ya da net kira geliri olan haneler		
Faiz, kar payı ya da net kira geliri olan haneler	25,218,729	20.6%
Faiz, kar payı ya da net kira geliri olmayan haneler	97,135,490	79.4%
Toplam hane sayısı	122,354,219	100.0%
Kaynaklar: Social Explorer; us Census Bureau		

Tablo 2: Serbest meslek geliri olan haneler		
Serbest meslek geliri olan haneler	13,437,280	%11
Serbest meslek geliri olmayan haneler	108,916,939	%89
Toplam hane sayısı	122,354,219	%100
Kaynaklar: Social Explorer; us Census Bureau		

¹⁵ Bu aynı zamanda Piketty'nin gelir dağılımının en altındaki yüzde 50'lik kesimin neredeyse hiçbir şeye sahip olmadığını gösteren araştırmasıyla da örtüşmektedir. Piketty ABD için şöyle yazıyor: 'en üst dilim Amerika'nın servetinin yüzde 72'sine sahipken, en alttaki yarı sadece yüzde 2'sine sahip: Capital in the Twenty-First Century, p. 322.

Bununla birlikte, işçi sınıfı içindeki derin bölünmeleri -Marksist gelenek içinde hiçbir zaman yeterince haritalandırılmamış bölünmeleri- görmemek dogmatik bir aptallık olur. Sorun burada sadece eğitim, işgücü piyasası sektörleri ve 'ırk'a işaret eden birkaç ampirik tabela ile basitçe gösterilebilir. Eğitim olgusuyla başlayalım: Bugün ABD'de 'üniversite eğitimi almamış' kesimi 'işçi sınıfı' ile bir tutmak yaygındır. Teorik açıdan bu birleştirme oldukça sorunludur, çünkü 'eğitim' varlık sahipliğiyle karşılaştırılabilir bir kaynak değildir. Ne kadar prestijli bir kurumdan alınmış olursa olsun, duvarda asılı bir diploma hiçbir gelir getirmez. Bizim görüşümüze göre, 'kültürel sermaye', 'insan sermayesi' ya da 'profesyonel-yönetici sınıf' kavramlarına verilen her türlü taviz, nihayetinde burjuva toplumunun en eski ideolojik safasatlarından birine teslim olmaktır: bu tür toplumların ağırlıklı olarak mallarını pazarda satan bağımsız mülk sahiplerinden oluştuğu fikri. Çoğunlukla yüksek eğitilmiş işçiler bile, eğer mal varlıkları yoksa, bir ücret ilişkisine girmek, yani geçimlerini sağlamak için kendilerini sermayeye tâbi kılmak zorundadırlar.

Bu, eğitimin ekonomik açıdan önemsiz olduğu anlamına gelmez; aksine, ABD'de eğitim açıkça daha yüksek ücretlerle ilişkilidir.¹⁶ Nüfusun yüksek bir eğitim seviyesine sahip olup olmamasına göre dağılımı bu nedenle önemli bir şey söylemektedir - bütünüyle işçi sınıfı hakkında değil ama, önemli bir parçası hakkında. Bunu akılda tutarak soralım: ABD nüfusunun yüzde kaçı, en azından potansiyel olarak, yüksek bir eğitim derecesinin avantajlarından yararlanmaktadır? Aşağıdaki Tablo 3'te görüldüğü üzere, 25 yaş üstü ABD nüfusunun üçte biri lisans diplomasına sahipken, yaklaşık yüzde 38'i en iyi ihtimalle lise veya dengi okul mezunudur. Geriye kalan yüzde 29'luk kesim ise 'bir düzeyde üniversite eğitime', genellikle de bakıcılık gibi mesleki bir beceride iki yıllık bir 'önlisans derecesine' sahiptir. Yükseköğretim sisteminin daha üst seviyelerinde ise oranlar oldukça düşüktür. Nüfusun sadece yüzde 9'u yüksek lisans derecesine sahiptir ve ancak yüzde 2'si tıp doktoru olmak için gereken MD diploması gibi bir 'yüksek meslek okulu derecesine' ya da PhD gibi bir 'doktora derecesine' sahiptir. ABD nüfusunun büyük bir kısmının işgücü piyasasında temelde vasıfsız işgücü olarak yer aldığını vurgulamakta fayda var.

Lise mezunu değil	25,562,680	%11.5
Lise ve dengi okul mezunu	59,421,419	%26.7
Bir düzeyde üniversite eğitimi (önlisans vb.)	64,496,416	%28.9
Lisans diploması	45,034,610	%20.2

¹⁶ ABD'de yükseköğretim sisteminin ürettiği eşitsizliklerin canlı bir tasviri için bkz. David Grusky, Peter Hall and Hazel Rose-Markus, 'The Rise of Opportunity Markets: How Did It Happen and What Can We Do?', Daedalus, vol. 148, no. 3, Summer 2019, pp. 19–45. Yazarlar, 'orta sınıf' ailelerin özel eğitim için harcadıkları büyük kaynakları tanımlıyor. Yeterince vurgulamadıkları nokta ise, bu stratejileri en titiz şekilde uygulayan ailelerin, çocuklarının da olması muhtemel olduğu gibi, hala ücretli çalışanlar olduğudur.

Yüksek Lisans diploması	20,210,271	%9.1
Yüksek mesleki eğitim diploması	4,863,846	%2.2
Doktora	3,247,592	%1.5
25 Yaş üstü toplam nüfus	222,836,834	%100
Kaynaklar: Social Explorer; US Census Bureau		

Tablo 4: 16 yaş ve üstü sivil nüfusun çalıştığı işkollarına göre oranları

Tarım, ormancılık, balıkçılık, avcılık; Madencilik	2,658,413	%1.7
İnşaat	10,416,196	%6.7
Sanayi, üretim	15,617,461	%10.0
Toptan satış	3,971,773	%2.6
Perakende satış	17,195,083	%11.0
Ulaşım ve lojistik	8,576,862	%5.5
Bilişim	3,066,743	%2.0
Finans ve sigortacılık; Emlak; Kira ve Leasing	10,319,201	%6.6
Bilimsel ve profesyonel yönetim; İdari işler; Atık yönetimi	18,312,454	%11.8
Eğitim hizmetleri; Sağlık ve bakım hizmetleri	36,315,080	%23.3
Sanat, kültür ve eğlence; Barınma ve yemek	14,651,909	%9.4
Kamu idareleri dışındaki diğer sektörler	7,516,616	%4.8
Kamu idaresi	7,271,189	%4.7

16 yaş ve üstü toplam çalışan sivil nüfus	155,888,980	%100
Kaynaklar: Social Explorer; US Census Bureau		

İşçi sınıfı, sektörel bileşimi açısından da heterojendir. 'Tarihsel işçi sınıfı' sektörlerinde çalışanlar belirgin bir azınlık oluşturmaktadır: 'Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Avcılık ve Madencilik', 'İnşaat', 'İmalat' ve 'Ulaştırma, Depolama ve Kamu Hizmetleri' iş kollarının toplam istihdamı nüfusun yaklaşık yüzde 24'ünü oluştururken, tek başına bir iş kolu olan 'Eğitim Hizmetleri, Sağlık ve Sosyal Yardım'ın istihdamdaki payı yüzde 23'ün üzerindedir. Bu iş kolunda çalışanların önemli bir kısmı muhtemelen bir düzeyde yüksek öğrenim diplomasına sahiptir.

ABD işçi sınıfı elbette 'ırk' açısından da derin bir şekilde bölünmüş durumda. Nüfusun yaklaşık yüzde 70'i kendisini 'beyaz' ve yaklaşık yüzde 13'ü de 'siyah' olarak tanımlamakta, ancak bölgesel farklılıklar büyük; örneğin Kaliforniyalıların yüzde 56'sı kendisini 'beyaz' ve yüzde 6'sı 'siyah' olarak tanımlıyor. Ayrıca, 'Latino' veya 'hispanik' kategorisi 'beyaz' kategorisini kesiyor. Ulusal düzeyde 'beyaz' nüfusun yaklaşık yüzde 10'u kendini 'hispanik' ya da 'Latino' olarak tanımlamakta; bu da 'hispanik olmayan beyazların' ABD nüfusunun yaklaşık yüzde 60'ını, Kaliforniya, Teksas ve Florida gibi büyük göçmen eyaletlerinde ise yaklaşık yüzde 40'ını oluşturduğu anlamına gelir. Bu kimlikler, sınıf dışı siyasetler veya statü grubu politikaları için verimli bir zemin oluşturmaktadır.

Bu temel yapıyı nasıl özetleyebiliriz? Mal varlığı olmayan ve bu nedenle ücret geliriyle geçinmek zorunda olanlar olarak tanımlanan işçi sınıfı, tüm hanelerin yüzde 68'i ila 80'ini oluşturmaktadır. Ancak bu sınıf eğitim seviyesi, ekonomik faaliyet sektörü ve 'ırk' açısından derin bir şekilde bölünmüştür. Bu bölünmeler, sermaye sahiplerinin anlamlı bir yeniden dağıtım girişiminden etkin bir şekilde azade tutulduğu genel bir yapılanma mantığına dayanmaktadır. Bu bakış açısı, eğitim ve ırkı tek bir kavramsal çerçevede bir araya getirmemize olanak sağlar. Yüksek öğrenim diploması ve ırk, öncelikle içsel yeniden dağıtım açısından örgütlenmiş bir işçi sınıfı içinde ortaya çıkan toplumsal kapanma biçimleri olarak düşünülebilir. Meseleyi olabildiğince basit bir şekilde ifade etmek gerekirse, 'beyazlık' ya da 'yerlilik'¹⁷ üniversite eğitimi almamış olanların lisans derecesi olarak anlaşılmalıdır ve lisans diplomasına sahip olmak da üniversite eğitimi almış olanların 'beyazlığı' ya da 'yerliliği' olarak anlaşılmalıdır.

-8-

İkinci Tez. Bidencılık büyümesiz bir Keynesçilik önermektedir. Bidencılık kendine özgü bir fenomendir. Doğru bir tanımlama için öncelikle ABD yönetiminin mevcut ajandasının iddialı boyutunu kabul etmemiz gerekiyor. Demokratların kontrolündeki Temsilciler Meclisi'nin Eylül 2021'de kabul ettiği Daha İyisini İnşa Et yasa taslağı, öncekiler gibi sermayeye siyasi yollarla dağıtılan cömertliğe dayanıyordu; 2,2 trilyon dolarlık boyutuyla sadece Bakım Yasası'na rakip olmakla kalmıyor, aynı zamanda sınırlı da olsa evrensel sağlık sigortası, ücretli aile izni, sübvansiyonlu çocuk bakımı ve erken çocukluk eğitimine yönelik yeni hamleler

¹⁷ Bu yazıda "yerlilik" ve "yerli" kavramları Amerika yerlisi anlamında değil, göçmen olmama anlamında kullanılmıştır.

getiriyordu. Ağustos 2022'de yasalaşan Enflasyon Azaltma Yasası yeşil kapitalizmi (güneş ve nükleer enerji şirketleri, tarım ticareti, ev enerji verimliliği, elektrikli araçlar) teşvik etmek, ilaç fiyatlarını düşürmek ve Hesaplı Bakım Girişimi için mevcut sübvansiyonu uzatmak için üçte ikisi vergi indirimleri, üçte biri doğrudan harcamalardan oluşan bir mali karışım yoluyla on yılda 738 milyar dolar (üç yılda 64 milyar dolar) sağlıyor.

Ancak bu yeni ajandanın iki tuhafılığı var. Bunlardan ilki ortaya çıkış koşullarıyla ilgili. Keynesçi refah devletinin Amerikan versiyonu hiçbir zaman sınıf politikalarının -en az savaş zamanı seferberliği kadar- doğrudan bir sonucu olmasa da tarihsel olarak daha önceki bir işçi sınıfı militanlığı dalgasına dayanıyordu. Buna karşılık, 2020 sonrası genişlemeci politikanın böyle bir temeli yok; büyük ölçüde Covid pandemisine ve belki de Çin ile rekabete tesadüfi bir yanıt - aslında Biden'ın ve Trump'ın ekonomi programları arasındaki süreklilik tam da burada yatıyor.¹⁸ İkinci tuhafılık ise yeni ajandanın içinde işlediği ekonomik ortam. Diğer tüm Keynesçi refah devletleri gelişen bir ekonomiye dayanıyordu; Biden'ın ekonomi politikası ise bunun aksine büyüme olmaksızın bir cari açık harcama programı. Amerika'da imalattan gelen karlılığa gerçek bir dönüş olduğuna dair çok az kanıt var.

-9-

O halde bu tuhaf yaratığı nasıl anlamalıyız? Biden'ın mevcut pozisyonuna nasıl geldiğine dair kısa bir anlatı burada faydalı olabilir. Hillary Clinton'ın 2016'daki başkanlık kampanyası, önceki üç yönetim gibi neoliberalizme sıkı sıkıya bağlıydı. Demokrat Parti, işçi sınıfının diplomalı kesimi içerisindeki doğal seçmenlerine uzmanlık ve çeşitlilik ikiz terimleriyle hitap ediyor, ancak ekonomik büyüme adına neredeyse hiçbir şey önermiyordu. Clinton kazanmış olsaydı, bu durum çok-kültürlü neoliberalizmin süregelen hegemonyasını saf haliyle temsil edecekti.

Trump'ın sürpriz zaferi bu yolu kapattı. Çok-kültürlü neoliberalizmden seçim yoluyla gerçekleşen bu kopuş daha sonra pandemi ile daha da derinleşti. Trump'ın kendisi Covid-19 krizine verilecek açık ve rasyonel tepkiye her adımda direnmiş olsa da, yönetimi yine de pandemiyle mücadelenin kaçınılmaz gerekliliği nedeniyle yeni bir siyaset biçimine doğru bir yol açtı. Federal devlet, Trump ve işbirlikçilerinin istediklerini iddia ettikleri şeyin tam tersine, birçok sıradan işçi sınıfı Amerikalının hayatını devam ettirebilmesi için kitlesel müdahalede bulundu. Bu durum, Trump'ın özellikle maske ve toplu aşılama konusunda kendi yönetiminin izlediği politikaların itibarını zedelediği tuhaf bir durum yarattı.

Bu çelişkiler yanlış bir şekilde kişisel zaafılar olarak okundu. Aslında Trump'ın dengesiz davranışları, Cumhuriyetçileri ister istemez garantili temel gelir yönünde adım atan ilk Amerikan partisi haline getiren çelişkili tarihsel koşulları yoğunlaştırdı ve somutladı. Trump'ın sürekli kendini eleştirmesi, çamaşır suyunun Covid'e karşı bir panzehir olduğuna dair gülünç açıklamaları ve benzeri çıkışları salgının kendisine dayattığı politikaların uygun ve etkili olduğunu kabul etmektен kaçınma çabalarıydı. Yönetimi, etkili aşuların olağanüstü bir hızla

¹⁸ 'Biden'ın ekonomi politikaları merkezi olarak parasallaştırılmış, borç güdümlü kapitalist rejimi daha güçlü telafi edici biçimde yeniden şekillendirmeye yönelik bir adım olarak görülebilir - hem popülist şok hem de her şeyden önce yükselen Çin ile rekabetçi sürtüşme tarafından yönlendirilen yeni bir üçüncü yol': Susan Watkins, 'Paradigm Shifts', nlr 128, March–April 2021.

geliştirilmesinden meşru bir şekilde pay çıkarabilirdi; ancak Trump'ın kendisinin de keşfettiği gibi, bunun MAGA¹⁹ tabanını ciddi şekilde yabancılaştırma ihtimali vardı.²⁰

Demokrat Parti liderliğinin perde arkasındaki hamleleri Bernie Sanders'ın yenilgisini organize ettikten sonra, Biden Clinton'ın projesinin yıkıntıları üzerinde zaferle ortaya çıktı. Ancak bundan daha da önemlisi Bidencılığın esasen Trump sonrası bir fenomen oluşu. Biden 2020'de seçimi kazanmak için, Trump'ın akılsızlığında olduğu gibi, biyolojik olarak somutlaşan tarihsel çelişkilerden yararlanmak zorundaydı. Bu nedenle başlangıçta rüzgarı arkasına almıştı, çünkü Covid'e karşı mücadelede mevcut en iyi siyasi lider olarak görünüyordu. Her ne kadar Biden 1990'lardan beri neoliberalizmin Delaware eyaletinden çıkan sadık bir neferi olsa da, bu durum Clinton'ın çok-kültürlü neoliberal siyasetinden kopuşu zorunlu kıldı. İç gündeminin de gösterdiği gibi, Biden kısa bir süreliğine ve tesadüfen yeni bir Yeni Düzen²¹ gibi bir süreci somutlaştırdı. Mart 2020 ile Mart 2021 arasında Covid durgunluğuna Trump-Biden mali müdahalesi 5 trilyon doların üzerinde, 2008 mali teşvikinden beş kat daha fazla ve GSYH'nin neredeyse dörtte biri kadardı. Daha da önemlisi, bunun 1,8 trilyon doları teşvik çekleri ve işsizlik yardımları yoluyla doğrudan bireylere ve hane halklarına gitti, Mart ve Temmuz 2020 arasında haftada 600 dolar eklendi ve Ocak 2021'de 2.000 dolarlık bir çek daha dağıtıldı.²² Buna müteakip, Biden'ın 2021-22'deki mevzuatı - Altyapı ve Çip Yasaları ile Enflasyon Azaltma Yasası - 2 trilyon dolar daha ekledi.

O halde Covid, garip bir şekilde, zamanında Yeni Düzen ve Büyük Toplum politika paketlerinin oluşturulmasına yardımcı olan sınıf politikalarının işlevsel bir eşdeğerini temsil ediyordu. Ancak bu programın doğuşundaki tuhaflıklar aynı zamanda onun sınırlarını da belirledi. Zira Sanders başta olmak üzere istekli Sandersçılarını pohpohlamaya ve bünyesine katmaya özen gösteren Biden Yönetimi, nesnel olarak işçi yanlısı politikalar öne sürmüş olsa da, bunların hepsi, kârların yeniden dağıtılmasına yönelik her türlü girişimden tamamen feragat edilmesinin getirdiği kısıtlamalar dahilinde sessizce yapıldı. Biden deneyinin kaderi de mevcut ekonomik koşullar tarafından belirlendi. Gerekli kapitalist büyüme olmaksızın yarı-Yeni Düzen mali programının izlenmesi, pandemi dönemindeki talep kaymaları ve arz-talep zinciri aksaklıkları, ardından Ukrayna savaşının gıda ve yakıt fiyatlarındaki artışı tetiklemesi ile zaten körüklenmiş olan enflasyonun yükselmesine tahmin edilebileceği gibi katkıda bulundu. Bunun sonucunda, hayat pahalılığı krizi Biden'ı yurt içinde itibarsızlaştırdı. Böylece Biden'ın ekonomik programının paradoksu ortaya çıktı: nispeten işçi yanlısı bir politika paketi, Trump'ın ara seçimlerdeki onaylanmama oranları ile denk düzeyde derin bir hoşnutsuzluğa yol açtı.²³

¹⁹ Trump'un seçim sloganı Amerika'yı Yeniden Büyük Yapalım (Make America Great Again)'in kısaltması. (ÇN)

²⁰ Jill Colvin, 'Trump Covid-19 aşısı olduğunu açıkladı; kalabalık onu yuhaladı', Associated Press, 20 December 2021.

²¹ 'New Deal' ABD'de 1933-1938 arasında yürürlüğe giren ekonomi politikalarına verilen isim.

²² Richard Duncan'ın üç parçalı dizisine bkz. '2008 vs 2020', Macro Watch, Third Quarter 2022.

²³ Amina Dunn, 'Biden'in görev puanı Trump'inkine benzer ancak diğer yakın dönem başkanlarınınkinden daha düşük', Pew Research Center, 20 October 2022.

Üçüncü Tez. 'Sınıfın hizadan çıkması' hipotezi, Amerikan çağdaş siyasetini anlamak için yetersiz bir çerçevedir. Soldaki en sofistike ve bilgili temsilcisi Matt Karp olan bu yaklaşıma göre, bir zamanlar siyasetimiz sınıf siyasetiydi, ancak şimdi kimlikler tarafından yapılandırılıyor.²⁴ 'Sınıfın hizadan çıkması' analizi, nüfusu sınıf terimleriyle yeniden kutuplaştırmaya çalışacak bir siyasetin dayanağı olarak düşünülüyor. Bu düşünceye göre, Yeni Düzen ve Büyük Toplum örneklerinde ortaya çıkan reformizmin temeli de sınıfsal kutuplaşmaydı. Bu bakış açısı hem Yeni Düzen koalisyonunun çöküşünden önceki Amerikan siyasetinin sınıfsal karakterini aşırı önemsiyor hem de mevcut dönemdeki güçlü, maddi ancak oldukça açık bir şekilde sınıfsal olmayan temelini yeterince vurgulamıyor.

Tekrarlamak gerekirse: ABD'de (ve başka yerlerde) reformist politikalar ya da sosyal devlet uygulamaları hiçbir zaman sınıf isyanlarının doğrudan sonucu olmamıştır. En az bunun kadar önemli olan bir başka şey de şu: ABD'yi Büyük Buhran'dan çıkarmakla kalmayıp aynı zamanda dönemin en iddialı politikalarından birçoğunu da üreten şey savaş zamanı seferberliğiydi. Örneğin gaziler için hastane sisteminin inşası ya da GI Yasası bunun sonucudur. Dahası, nispeten minimal olan Amerikan 'sosyal devleti'nin devamı, temel desteğini işçi sınıfından çok, yukarıda bahsedilen nadir ve kısa süreli sınıf siyaseti nöbetleri sonucu ortaya çıkan reformist bürokratlar tabakasında buldu. Yüzyılın ortalarında sendika yetkilileri ve Demokrat Parti çalışanlarından oluşan bu grubun siyasi projesi, Amerikan kapitalizminin karlılığının devamını sağlamaya yönelikti, çünkü haklı olarak karlılığı kendi yaşayabilirliklerinin temel taşı olarak görüyorlardı. Dolayısıyla bu tabaka sürekli olarak işçilere bireyci ve işbirlikçi çözümler dayatmaya çalışmış, onların özerk seferberliklerini bir tehdit olarak görmüştür. Uzun canlanma dönemi uzun gerilemeye dönüşürken, görünüşte temsil ettiği işçilere kemer sıkılmaktan başka bir şey de sunmadı. Dolayısıyla ABD'deki Keynesçi refah devletini sınıf siyaseti ile bir tutmak için hiçbir dayanak yok.

İkinci olarak, sınıfın hizadan çıkması kavramı günümüz Amerikan siyasetinin temeline ilişkin olumlu bir açıklama sunmuyor. Demokratların üniversite mezunu olmayan beyaz işçileri -ve giderek artan bir şekilde beyaz olmayan işçileri- kendilerine çekmek için devam eden mücadelelerine dair önemli bir gerçeği ortaya koysa da, beyaz işçiler olarak beyaz işçilerin ya da yerli işçiler olarak yerli işçilerin Cumhuriyetçi koalisyonda nasıl yeniden mobilize olduklarını açıklayamıyor. Aynı derecede şaşırtıcı biçimde yüksek eğitimlilerin Demokrat koalisyonda yeniden mobilize olmasını da açıklayamıyor.²⁵ Belki de bugün Amerikan siyasetiyle ilgili en çarpıcı şey, Cumhuriyetçi Parti'nin işçi sınıfının daha az eğitimli kesimini yanına çekmek için yoğun ve son derece başarılı bir çaba sarf etmiş olmasıdır; gerçekten de

²⁴ Bkz. Matt Karp, 'The Politics of a Second Gilded Age', Jacobin, no. 40, 2021. Karp şöyle yazıyor: 'Mavi yakalı işçiler coğrafya, ırk, din, etnik köken ve kültür - tek kelimeyle kimlik - açısından şiddetle bölünmeye devam etmiş, beyaz Güneyliler ve Katolikler Demokratlara oy verirken, kuzeyli Protestanlar ve Afrikalı Amerikalılar (oy kullanabildikleri yerlerde) Cumhuriyetçileri desteklemiştir: s. 99. Bu bölünmelerin çok önemli olduğuna itiraz etmiyoruz; ancak bunların maddi çıkarlardan ziyade kimlikle ilgili olduğu fikrine karşı çıkıyoruz. Aslında, Amerikan işçi sınıfı içindeki kimlik bölünmeleri son derece maddidir.

²⁵ Thomas Piketty, 'Demokrat Parti yüksek eğitimlilerin partisi haline gelirken, daha az eğitimliler Cumhuriyetçilere kaçıyor, bunun nedeni ikinci grubun Demokratların desteklediği politikaların giderek kendi özlemlerini ifade etmekte başarısız olduğuna inanmasıdır' derken doğru yoldadır. Capital and Ideology, Boston ma 2020, p. 834.

GOP'un²⁶ siyasi duruşu giderek bu katmanla daha fazla bağlantılı hale gelmekte.²⁷ Ancak bu tektonik değişimleri 'kimlik' temelli olarak tanımlamak yanıltıcı ya da en azından oldukça taraflı olacaktır.

Buradaki kanıtlar artık çok güçlü. Tablo 5, 6 ve 7 Demokratlar için sorunun niteliğini ve boyutunu gösteriyor. Genel kongre oy pusulasında, lisans diploması sahipleri Demokratlara yaklaşık 14 puan daha meyilli. Lisans diploması sahibi olmayanlar ise bunun bir yansıması olarak yaklaşık 15 puan farkla Cumhuriyetçilere meyilli. Lisans diploması sahibi beyazlar arasındaki dağılım da benzer olmakla birlikte, lisans diploması olmayan beyazlar 32 puanlık bir farkla Cumhuriyetçi adayı tercih ettiklerini belirtiyor. Biden ve Trump'ın onay oranları açısından da benzer bir tablo ortaya çıkıyor. Biden'ın onayı üniversite mezunu olmayan seçmenler arasında tamamen su altında: lisans diploması sahibi olmayanların üçte ikisi onu onaylamıyor ve bu rakam lisans diploması sahibi olmayan beyazlar arasında neredeyse dörtte üçe yükseliyor. Buna karşılık, lisans diploması sahipleri arasında onayı yüzde 50 civarında seyrediyor. Trump için ise durum bunun tam tersi. Bir bütün olarak lisans diploması sahipleri arasında Trump 28 puan gerideyken, lisans diploması sahibi olmayanlar arasında küçük bir avantaja sahip. Lisans diploması sahibi beyazlar için de benzer bir durum söz konusu, Trump 25 puan geride kalıyor. Lisans diploması sahibi olmayan beyazlar arasında ise Trump'ın 14 puanlık pozitif bir marjı var.

Tablo 5: Üniversite mezuniyeti ve ırka göre başkan adaylarına destek oranları				
	Lisansı var	Lisansı yok	Beyaz & Lisansı var	Beyaz & Lisansı yok
Demokrat Parti Adayı	%55	%39	%52	%31
Cumhuriyetçi Parti Adayı	%41	%54	%45	%63
Fikri yok	%4	%7	%3	%6

Kaynak: NYT Siena Poll

Tablo 6: Başkan Joe Biden'a onay veriyor musunuz?				
	Lisansı var	Lisansı yok	Beyaz & Lisansı var	Beyaz & Lisansı yok

²⁶ Cumhuriyetçi Parti için kullanılan 'Eski Büyük Parti' kalıbının kısaltması. (ÇN)

²⁷ İşçi sınıfı Cumhuriyetçiliğinin programı Nicholas Lemann tarafından çok iyi çizilmiştir: 'The Republican Identity Crisis after Trump', New Yorker, 23 October 2020. Lemann, belki de Marco Rubio ya da Josh Hawley yönetimindeki GOP'un Amerikan işçi sınıfının doğal evi haline geldiği bir 'tersine dönüş' senaryosu çiziyor.

Onay veriyor	%49	%31	%47	%24
Onay vermiyor	%47	%66	%48	%74
Fikri yok	%4	%3	%5	%1
Kaynak: NYT Siena Poll				

Tablo 7: Trump hakkındaki fikriniz?				
	Lisansı var	Lisansı yok	Beyaz & Lisansı var	Beyaz & Lisansı yok
Olumlu	%35	%49	%37	%56
Olumsuz	%63	%45	%62	%42
Fikri yok	%3	%6	%1	%3
Kaynak: NYT Siena Poll				

Üniversite mezunu olmayan beyaz işçilerin Cumhuriyetçi Parti'ye kayması, bir sınıfsal hizadan çıkma süreci olarak değil, GOP'un işçi sınıfının belirli bir kesiminin çıkarlarına yerlici ve ırkçı terimlerle hitap etme konusundaki başarılı girişiminin bir sonucu olarak en doğru şekilde anlaşılabilir.²⁸ Kilit nokta, bu kesimin Cumhuriyetçilere yönelmesinin tutumlar ya da önyargılar açısından açıklanmaması, aksine bu tutumların bu sınıf fraksiyonunun nesnel durumunun bir sonucu olarak görülmesi gerektiğidir. Beyaz işçi sınıfının beyaz olarak ya da yerli işçilerin yerli olarak örgütlenmesi, sınıf kimliğinin hiçbir yerde belirgin olmadığı bir bağlamda kendilerini bu şekilde oluşturma fırsatına sahip olan işçiler için birçok yönden rasyonel bir stratejidir. Beyaz işçi sınıfı ya da yerli işçi sınıfı, göçmenleri dışarıda ve beyaz olmayanları uzakta tutarak kendi emek gücünün değerini ve çekiciliğini arttırmayı amaçlamaktadır. Bu, böyle bir stratejinin doğru bir analize dayandığı ya da başarılı olma ihtimalinin yüksek olduğu anlamına gelmez. Burada anlatılmak istenen basitçe, üniversite eğitimi almamış kesimin politika tercihlerinin, bu gruba sahip olmadığı bir fanatizm atfetmek zorunda kalmadan pragmatik olarak anlaşılabilir olduğudur.

Aynı mantık Demokratlara oy veren nispeten yüksek eğitimli işçilere de uygulanmalı. Bu, çok az analistin attığı bir adım. Bunun yerine, mantıksız bir şekilde, üniversite eğitimlilerin ekonomik çıkarlardan ziyade 'değerler' tarafından motive edildiğini iddia etme eğilimindedir.

²⁸ Bu ikisi eşdeğer değildir. Cumhuriyetçiler, diplomalı olmayan işçi kesiminin tamamına hitap etmeyi başarırlarsa, 'yerliciliğin' 'ırkçılıktan' daha fazla öne çıkması muhtemeldir.

Ancak bu seçmenlerin benimsediği temel 'değerler', uzmanlığın değerlendirilmesinde yatan maddi çıkarlarıyla oldukça iyi örtüşmekte. Bu durum muhtemelen en çok bilimin ideolojik bir değer olarak benimsenmesinde göze çarpıyor. MAGA'dan net bir şekilde daha az gerici olsa da, bu neo-teknokratik ideoloji, Demokrat koalisyonda yaygın olan belirli bir emek gücü türünün - beyazdan ziyade diplomalı emeğin - değerini artırmaya yönelik bir stratejiyi ifade etmede benzer bir sosyal işlevi yerine getiriyor. Ve elbette Cumhuriyetçi muadili kadar işçi sınıfı siyasetinin bir tezahürü değil. Dolayısıyla iki parti de kitle örgütleri olarak işçi sınıfının farklı kesimlerine demir atmış durumdadır: Cumhuriyetçiler işçi sınıfının daha az eğitimli kesiminde, Demokratlar ise yüksek eğitimlilere. Her iki durumda da çağrılarını, işçileri emek gücünün küçük sahipleri olarak gösteren terimlerle çerçeveseleniyor. Bu siyaset tarzı - her ne kadar son derece spesifik maddi çıkarlara hitap etse de - işçi sınıfını daha da parçalama ve işçi sınıfının sınıf siyasetini daha da uzağa itme eğilimindedir.

-11-

Dördüncü Tez. Demokratların 2022 ara seçimlerindeki göreceli başarısı, kendine özgü toplumsal tabanının bir yansımasıdır. Cumhuriyetçi ve Demokrat partilerin kitle tabanlarının karakteri göz önüne alındığında, Demokratların ara seçimlerde Cumhuriyetçilerden daha iyi performans göstermesi şaşırtıcı değildir. Demokratların tabanı daha eğitimli olduğu ve seçim siyasetine daha fazla katıldıkları için bu durum şüphesiz devam edecektir. GOP şu anda Anayasa'nın eşitsizliklerinden en fazla faydayı sağlarken, Cumhuriyetçiler artık ara seçimlere katılma olasılığı daha düşük olan bir seçmen kesimine sıkı sıkıya bağlı olma dezavantajına sahip.²⁹ Analizimiz açısından, Demokratların bu seçim döngüsündeki başarısı, ABD işçi sınıfının parçalanmış doğasına dayanıyor ve muhtemelen bu doğayı pekiştirerek, onun tutarlı bir sosyal güç olarak hareket etme olasılığını daha da azaltıyor. Meseleyi mümkün olduğunca doğrudan ifade etmek gerekirse: Demokratlar tabanlarını işçi sınıfı siyasetine başvurarak değil, işçilere açıkça sınıf dışı terimlerle hitap ederek kazanıyor.

-12-

Beşinci Tez. Amerikan solu iç politikaya ilişkin üç yanılsamanın kıskaçındadır. ABD siyasetini anlamak için Demokrat Parti'nin seçim stratejisini kavramak son derece önemlidir. Bu bağlamda, üç yaygın yanılsama sol analizin başına bela olmuştur. Bunlardan ilki, seçimlerde başarıya giden yolun Amerikan işçi sınıfına 'sınıfsal terimlerle' hitap etmekten geçtiği düşüncesidir. Demokratlar bunu nadiren yapmıştır, hatta özellikle de Yeni Düzen'in en parlak dönemlerinde. Bu yanılsama dolaylı olarak daha önceki bir yanılgıya dayanmaktadır: Demokrat Parti'nin son yıllarda seçimlerde başarısız olduğu yanılgısı. Aslında soru, Demokratların neden daha fazla sandalye kazanamadığı değil, 2018'den bu yana son üç dönemde neden bu kadar başarılı olduklarıdır. Sağduyulu düşünceye bir kez daha meydan okumuş gibi görünen 2022 ara dönem sonuçları, karşılaştırılabilir tarihsel standartlara göre başarılıydı. Demokrat rakibin, süper enerjik bir tabana sahip olan ve - onu yenen aday dışında - tarihteki diğer tüm adaylardan daha fazla oy kazanan görevdeki bir başkanın yendiği 2020 seçimlerini takip ettiler.

²⁹ Buna karşılık, Matt Karp'ın gözlemlediği gibi, Demokratlar için 'daha lüks bir seçmen kitlesine ulaşmak, bu seçmen kitlesinin ara seçimlerde oy kullanma olasılığının daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir'. Bkz. Seth Ackerman'la söyleşi, 'Democrats May Have Won More Suburban Votes in the Midterms. That Doesn't Bode Well', Jacobin, 11 November 2022.

Bu nedenle Demokratları irrasyonel bir tavırla sınıf dışı bir strateji izliyorlarmış gibi göstermek yanlış olur. Mevcut Demokrat Parti'nin siyasi tabanına sınıfsal terimlerle hitap etmek gibi bir derdi yok. Partinin başarısı, işçi sınıfının bir bölümünü açıkça sınıf dışı terimlerle kazanmaya dayanıyor. Demokratların gerçek seçmen kitlesi -işçi sınıfının emek gücünün değerini arttırmak için kimlik bilgilerine bağımlı olan kesimi- göz önüne alındığında, seçim stratejileri ve adayları pek de mantıksız değil; çarpıcı bir şekilde etkili oldular. Demokrat parti kadroları, 2022'de yaptıkları gibi, Cumhuriyetçi ön seçimlere müdahale ederek en tuhaf adayları desteklemeye devam edeceklerdir, çünkü deliliğe karşı rasyonelliği temsil ettikleri iddiasıyla bu adayları yenmek daha kolay olacaktır. Bu, her işinin ehli idarecinin ara seçimlerden çıkardığı bariz bir dersti. Başka bir deyişle, Demokrat Parti'nin seçim başarısı muhtemelen sınıf siyasetiyle olumsuz yönde ilişkilidir, hatta öyle ki, böyle bir siyasetin yeniden ortaya çıkması seçimlere yönelik bir tehdit oluşturacaktır.

Sol analizde yaygın olan ikinci yanılsama, Biden Yönetiminin çekingen, zayıf veya hayal kırıklığı yaratan iç politikalar izlediği fikridir. Bu, 2020'nin başından bu yana yaşanan tüm tarihsel deneyime ters düşüyor. Aslında, Lyndon B. Johnson'dan bu yana hiçbir yönetim Biden'ın önerdiği türden iç girişimler önermemiştir; yönetim Kongre'de biraz daha büyük bir avantaja sahip olsaydı bu kesinlikle net biçimde görülürdü. Yukarıda tartışıldığı gibi, Bidencilik çelişkilerle kuşatılmıştır, ancak yurtiçi cephesinde iddiadan yoksun değildir.

Üçüncü ve tamamlayıcı yanılsama ise önceki iki yanılsamayı bir araya getirerek Biden'ın popüler olmamasının ve partinin seçim zorluklarının onun politika konusundaki çekingenliğinden kaynaklandığını iddia ediyor. Ancak Biden ve daha geniş anlamda Demokratlar aslında seçim açısından oldukça başarılı olduklarından ve aynı zamanda çarpıcı derecede iddialı bazı politikalar izlediklerinden, bu pozisyon sadece birleşik bir yanılsama olarak tanımlanabilir. Biden'ın karşılaştığı siyasi sorunlar aslında bir birikim sistemi olarak siyasi kapitalizmin kısıtlamalarından kaynaklanıyor. Bunun yol açtığı yeni siyasi yapı, hegemonik büyüme koalisyonlarının inşasını ve buna bağlı olarak seçimlerde büyük ve ezici üstünlüklerin ortaya çıkmasını engellemekte. Bunun yerine, büyük ölçüde işçi sınıfı içindeki maddi çıkar çatışmalarına dayanan, kısır, dar bir şekilde bölünmüş, sıfır toplamı bir yeniden dağıtım siyaseti üretiyor.

-13-

Altıncı Tez. Pozitif toplamı sınıf uzlaşması mevcut dönemde imkansızdır. Hem ABD'de hem de Avrupa'da refah devletinin temeli her zaman imalatta yüksek karlılık ve yüksek yatırım oranları olmuştur. Ancak üretimde karlılık ve yatırım zayıf kalmaya devam ediyor (yeni ekonominin en dinamik olduğu varsayılan sektörleri bile krizin pençesinde). Siyasi kapitalizm sağlam bir şekilde yerinde duruyor. Yani, sermayeden emeğe yeniden dağıtım, karların siyasi olarak tasarlanmış yukarı doğru yeniden dağıtıma bağımlılığı nedeniyle imkansız olmasa da son derece zor olacaktır. Enflasyonun ani dönüşünü açıklayan belki de her şeyden önce bu durum. Enflasyon, dinamik bir kapitalizmin yokluğunda cari açık harcamaları yapıldığında ortaya çıkan bir durumdur.

-14-

Yedinci Tez. Bidenciliğin doğal ideolojisi sosyal demokrasi değil ilerlemeciliktir. Bidenciliğin henüz yeterince vurgulamadığımız bir özelliği var: kendine özgü ideolojik profili. Yönetimin politikaları yön ve ton olarak, siyasi kapitalizm bağlamında işçi sınıfının eğitimli kesiminin

çıkartlarını temsil eder çünkü partinin bariz tabanı budur. Bu yönüyle Bidenizm en çok on dokuzuncu yüzyıl sonlarındaki 'ilerlemeciliğe' benzemektedir. Yönetimin sosyal ideali, tekeller tarafından bozulmamış ve açık, liyakate dayalı olarak işe alınmış ve çeşitlilik içeren bir elit tarafından yönetilen bir piyasa ekonomisidir. Bu vizyonu hayata geçirmek için kullanılan araç, eğitimli işçi sınıfının üyelerine iyi maaşlı mevkiler sağlamak gibi bir yan faydası da olan, giderek yaygınlaşan çeşitlilik, eşitlikçilik ve kapsayıcılık bürokrasisini de içeren düzenleyici devlettir. Bu projenin parolaları 'hakkaniyet' ve 'adalet'tir: bunlar toplumsal bir ideali değil, bireyler arasındaki bir durumu tanımlayan terimler.

Tüm bunlar, toplumsal artık üzerinde demokratik denetim kavramından dünyalar kadar uzak. Yeni Bidenci projeyi tanımlamak için bir dile ihtiyacımız var; 'yeni-ilerlemecilik' belki de en iyi terim olabilir. İçerik ve niyet olarak sosyal-demokrat ve neoliberal ataları kadar sosyalizmden uzaktır; ancak yine de kendine özgü bir tarihsel oluşumdur. Kendi terimleriyle teoriye dökülmeli ve incelenmelidir.

-15-

Son bir not. Bu tezleri deneysel ve geçici bir ruhla sunuyoruz. Her ne kadar kaba ve tamamlanmamış olsalar da, içinde bulunduğumuz son derece tuhaf siyasi dönemin kavranabilmesi için en azından bazı temel meselelerin doğrudan ele alınması gerektiğini umuyoruz. Zaman aşımına uğramış sloganlar ve eski düşünce kalıpları bundan sonra olabilecekleri yönlendirmede yetersiz kalacaktır.